

La parròquia: cal obrir les portes de bat a bat

Dm, 23/09/2014 per Catalunya Religió

(Josep Maria Carbonell, Josep Maria Cullell, Eugeni Gay Montalvo, David Jou, Jordi Lòpez Camps, Josep Miró i Ardèvol, Francesc Torralba / [La Vanguardia](#)) Les transformacions que estan experimentant les grans ciutats del món obliguen a pensar, a fons, el sentit, la raó de ser i la funció que juga la parròquia en aquest escenari caracteritzat per la complexitat, la mobilitat i la incertesa.

L'acceleració dels ritmes de vida, la multiplicació de comunitats morals estranyes entre si que cohabituen en el mateix espai urbà, la creixent desvinculació i la irrupció de noves formes de lideratges socials i polítics són elements que incideixen, d'una manera directa o indirecta, en la vida de la parròquia, en la seva inserció en el món urbà, perquè la parròquia no és un element impermeable a la societat, sinó una caixa de ressonància del que s'esdevé al seu voltant, però, a la vegada, és un actor decisiu que aspira a tenir un paper i a esdevenir una vertadera comunitat d'acollida i de sentit.

La parròquia segueix present en aquest escenari difícil de diagnosticar. Alguns consideren que és una relíquia del passat, el pàl·lid record d'una societat hegemonícamment cristiana que retia culte a Déu i es penedia dels seus pecats abans de combregar. La realitat, però, fa pensar. Molts joves no hi entren mai. No han estat batejats, ni han rebut la primera comunió. La parròquia és un espai irrellevant en les seves vides; no forma part del seu imaginari col·lectiu. Molts adults hi han deixat d'entrar. No hi han trobat el que cercaven o se n'han allunyat per fatiga o deixadesa.

Una gran part dels usuaris habituals de les parròquies (ens referim estrictament a l'Europa occidental) són persones grans que no solament participen de la vida litúrgica i ritual, sinó que, a més a més, s'impliquen generosament en les tasques socials, educatives, pastorals i administratives per convertir la parròquia en una cèl·lula viva enmig de la gran urbs. Els rectors, les dones i els ancians són la força motriu de les parròquies. Sense aquest do generós no podrien sostenir-se, ni fer tot

el conjunt d'activitats que despleguen.

Alguns consideren que és essencial canviar el mode de presència cristiana en la societat de masses, que cal abandonar aquesta organització de tipus espacial i imaginar altres formes innovadores de fer present el cristianisme en el món. Argumenten que la manca de vocacions religioses i la poca participació en l'eucaristia dominical justifiquen la necessitat de canviar de model i virar cap a un nou paradigma, més lligat als segments socials i no tan al territori. Hi ha infraestructures -diuen- però no hi ha persones per omplir-les.

La finalitat primordial d'una religió com la cristiana és inserir-se en el cos social, fer-se present en la vida de les persones, respondre lúcidament a les seves angoixes i patiments a la llum de la Paraula revelada de Déu. Ser en el món, amb els seus claroscurs, és la missió d'una religió que té com a categoria teològica central l'encarnació. Ser al bell mig de la ciutat és una necessitat del cristianisme, ser-hi d'una manera amable i lluminosa és una exigència perquè la parròquia esdevingui creïble i significativa, perquè sigui l'espai de trobada íntima i personal amb Déu, l'ocasió per transcendir i escoltar la crida de Déu.

Entenem que l'existència de la parròquia al bell mig de la ciutat és un signe valuós, per si mateix, que cal subratllar i destacar. Això no vol dir que no calgui fer un esforç creatiu i audaç per arribar als col·lectius que mai no hi entren, o només esporàdicament a propòsit d'alguna celebració. El papa Francesc, a [*Evangelii Gaudium*](#), ens exhorta a sortir de nosaltres mateixos, a ser creatius i anar cap enfora, a abandonar les zones de confort per fer-nos presents en les perifèries del món. La parròquia ocupa un lloc físic de la ciutat, però està cridada a obrir-se al seu voltant i, a la vegada, a esdevenir un lloc significatiu, especialment en un univers on es multipliquen els no llocs o els espais de l'anonimat (Marc Augé).

La parròquia és una petita esfera d'acollida, un àmbit permeable que acull i obre les portes, especialment als grups més vulnerables de la societat. És una comunitat atenta a les necessitats de l'entorn. Ha tingut i té una funció pal·liativa determinant en aquesta tràgica crisi econòmica i social que estem patint. Molts ciutadans, creients i no creients, també fidels d'altres confessions, troben en la parròquia refugi, bàlsam, consol, la resposta eficient i eficaç als problemes derivats de la crisi. No sempre es reconeix prou aquest capital social que aporta la parròquia, però és just reconèixer-ho, així com també el que fan altres comunitats religioses en el conjunt de la societat catalana. Sense la col·laboració gratuïta de molts feligresos, sobretot dones i, generalment, d'avançada edat, no podrien desenvolupar-se les funcions socials, formatives de la parròquia.

Però l'església, com ha subratllat amb èmfasi el papa Francesc, no és una oenagé, ni està cridada a esdevenir el tapaforsats, per dir-ho amb l'expressió de Dietrich Bonhoeffer, d'un sistema econòmic que mata, com s'afirma a *Evangelii Gaudium*. Està cridada a ser un lloc de consol, de refugi, un àmbit on sigui possible fer experiència de la infinita bondat d'un Déu que vetlla per cadascú de nosaltres fins i tot en la més obscura de les nits. No és un fi en si mateix, és un instrument al servei de quelcom que la transcendeix. Per això, la dimensió espiritual és bàsica, una dimensió que es tradueix en la celebració de l'eucaristia, en l'escolta de la Paraula de Déu que, com un do, se'ns regala cada dia, perquè a la llum d'aquesta Paraula, examinem la pròpia vida i orientem l'existència envers el Crist. És lloc de celebració en comunitat. Només això és profundament cultural en una societat caracteritzada per la fragmentació i l'hiperindividualisme (G. Lipovetsky) i per la

ideologia de la rendibilitat (Chul Han) que acaba destruint el diumenge com a espai dedicat a l'oració i a la contemplació. L'*homo laborans* potenciat unidimensionalment per aquesta cultura del rendiment deixa pocs intersticis per la pregària, la meditació, l'escolta de la Paraula i l'examen de consciència, capacitats pròpies de l'ésser humà com a *homo orans* que és.

La parròquia és un node social, un generador de capital ètic i social perquè genera llaços, encontres, cohesiona persones i generacions i crea vincles de benvolença. Molts ciutadans, però, veuen en la parròquia un lloc de serveis socials, però pocs hi veuen un àmbit de creixement espiritual, una esfera on sigui possible fer silenci i trobar-se sincerament amb Déu. No són pocs els ciutadans que cerquen, legítimament, en altres àmbits el conreu de la seva vida interior, el desenvolupament del seu sentit de transcendència. La parròquia, però, no pot defallir en la seva voluntat d'esdevenir una comunitat d'acollida i de sentit.

Cal obrir les portes de bat a bat. Els processos espirituals de cada persona són complexos i, de vegades, una font de sofriments i patiments emocionals que requereixen un acompanyament amb atenció i delicadesa. Molts ciutadans troben en la parròquia algú que els escolta, que dedica temps a escoltar persones que pateixen tota mena de sofriments i que esperen, amb vertader neguit, un relat versemblant que doni sentit, que curi les seves ferides, una Paraula que vertebrï el sentit de l'existència, en definitiva, una doll d'esperança que permeti afrontar les arestes de la vida quotidiana.

Per tot plegat, considerem just reconèixer el capital social i espiritual que aporta la parròquia en les nostres societats. Entenem que és bàsic ajudar els preveres en la seva difícil tasca d'acollir tothom i d'arribar a tots els col·lectius. Els laics estem cridats a fer-nos coresponsables d'aquesta missió, a aportar el bo i millor del nostre talent perquè les parròquies tinguin el vigor que desitgem i siguin focus de llum i de sentit.